

ně majetku a osoby. Pro širší okruh působnosti nestačí však uvedený předpis nehledě ani k tomu, že nezřídka zaujímá inundační (zaplavované) území obvod několika obcí.

Pro podnikání tohoto druhu zbývala by jediné cesta spojení se účastníků ve vodní družstvo ať již na základě dobrovolné úmluvy, ať výrokem vodoprávního úřadu na základě usnesení většiny účastníků.

Nedojde-li k utvoření se ani družstva dobrovolného, ani družstva s členstvím nuceným, vyhrazeno jest zákonodárství zemskému, aby bez ohledu na nedostávající se svolení účastníků utvořeno bylo vodní družstvo nucené speciálním zákonem zemským pro určitý případ.

Podobného zákona zemského dosud vydáno nebylo.

Mimo utvoření nucených družstev může býti od případu k případu speciálním zemským zákonem určeno, že úhrada nákladů spojených s provedením ochranných staveb má býti podpořena příspěvky neb zálohami z prostředků zemských neb obecních.

§ 47. Pozemky bez pána v oblasti ochranného družstva vodního.

Jsou-li pozemky, byvše puštěny, nyní bez pána, a jsou-li položeny v mezích ochranného a upravovacího společenstva, náleží povinnost, k vodním stavbám ochranným a upravovacím přispívat, na společnost potud, pokud pozemky zůstanou ničí.¹⁾

Bylo již při §§ 26. a 44. obšírněji vysvětleno, že vzdáním se vlastnictví (derelikcí) určitého vodního díla nepřestává povinnost dosavadního vlastníka k určitým upravovacím, čistícím a udržovacím pracím aspoň potud, že nynější stav nesmí býti na újmu veřejnému zájmu a nabytým právům třetích osob. Tento závazek k udržování a čištění děl týká se ovšem staveb již zřízených, jest tudíž jen konsekvencí závazku již existujícího, na díle dle § 26. lpícího.

Naproti tomu nelze však uložití vlastníku pozemku, jestliže se pozemku toho derelikcí zbaví, což posouditi nutno dle norem občanského zákona (§ 444.), aby přispíval k dílům,

¹⁾ herrenlos.

tudíž také k ochranným a regulačním stavbám, které po jeho derelikci musí býti provedeny na jeho bývalém, nyní opuštěném pozemku proto, že nalézají se v pracovním poli vodního družstva.

Protože účel vodního družstva nemohl by býti dosažen, kdyby ochranné a regulační práce nebyly současně provedeny na pozemku opuštěném, předpisuje § 47., že práce tyto mají býti na opuštěném pozemku provedeny na náklad družstva a na jeho účet též udržovány tak dlouho, dokud pozemek zůstane opuštěn. Ujme-li se později někdo pozemku (okupací), stává se tím nejen vlastníkem pozemku dosud opuštěného, nýbrž i následkem reální povahy členství družstevního ipso facto členem vodního družstva a jest povinen od okamžiku okupace přispívati na udržování, resp. na další zřizování prací ochranných a regulačních dle poměru prospěchu, resp. ceny přisvojeného pozemku. Na původní zařizovací a udržovací náklad, družstvem vynaložený na pozemek, „dokud byl ničí“, dopláceti nemusí.

Případ § 47. bude za nynějších dob zajisté velmi vzácný.

§ 48. Komu patří půda regulací nabytá.

Země a půda, již v mezích staveb upravovacích těmi stavbami přibylo, náleží těm, kteří náklad podniknutí nesou, přece však se má postoupiti půdy této, zaplatí-li se to, zač jest, spoluzemujícím sousedům k žádosti jejich tehdy, když podnikatelstvo jí k lepšímu vysušení a upevnění břehů již nepotřebuje.¹⁾

Tento paragraf řeší vlastně otázku soukromoprávní o nabytí půdy získané regulací a jest doplňkem ustanovení §§ 407.—412. o. o. z., jednajících o nabytí ostrovů, opuštěného řečiště, alluvia a avulsia, tudíž o nabytí půdy, získané přirozeným tokem vodním. V § 48. rozřešena jest však otázka, komu patří půda (pozemek), získaná pracemi regulačními, tudíž umělou prací, a vyslovena zde přirozená zásada, že půda regulací získaná patří tomu, kdo regulaci

¹⁾ Moravský vodní zákon zní pouze: „Země a půda, již v mezích staveb upravovacích těmi stavbami přibylo, náleží těm, kteří náklad podniknutí nesou.“ (Neobsahuje tudíž dodatku ve prospěch sousedů.)